

KONINKRIJK BELGIE

ROYAUME DE BELGIQUE

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 3 juli 1998 door de Minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, bevoegd voor Openbaar Ambt, Buitenlandse Handel, Wetenschappelijk Onderzoek, Brandbestrijding en Dringende Medische Hulp verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van ordonnantie "houdende oprichting van een Raad van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor het wetenschapsbeleid", heeft op 7 juli 1998 het volgende advies gegeven :

AVIS DU CONSEIL D'ETAT

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, compétent pour la Fonction publique, du Commerce extérieur, de la Recherche scientifique, de la Lutte contre l'Incendie et de l'Aide médicale urgente, le 3 juillet 1998, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas trois jours, sur un avant-projet d'ordonnance "portant création d'un Conseil de la Politique scientifique de la Région de Bruxelles-Capitale", a donné le 7 juillet 1998 l'avis suivant :

Volgens artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisend karakter ervan.

In het onderhavige geval (1) wordt het spoedeisend karakter niet gemotiveerd in de aanvraag zelf, doch door verwijzing naar een regeringsbeslissing van 18 juni 1998. Deze laatste luidt als volgt :

- "- de dringende vragen uitgedrukt, zowel door de wetenschappelijke wereld als door de Sociaal Economische Raad van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest in naam van de sociale gesprekspartners (het document van 10 juni 1998 - punt 4);
- de aanvragen om binnen de kortst mogelijke termijn een Raad voor Wetenschappelijk Onderzoek van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest op te richten zijn in het bijzonder verantwoord door de opmerking dat deze Raad onder andere tot taak zal hebben, de Regering van advies te dienen in de formulering van een tweede ordonnantie die voorzien is op dit gebied door de regeringsverklaring, namelijk de ordonnantie die een geïntegreerd systeem van ondersteuning van het wetenschappelijk onderzoek en technologie-transfert voorziet;
- de vraag van hoogdringendheid is ook verantwoord door de vaststelling dat er zware gevolgen door het verschil van situatie tussen het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest enerzijds, en Vlaanderen en

(1) In dit verband wenst de Raad van State er de aandacht op te vestigen dat in casu de motivering niet pertinent is, omdat zij niet aantoonbaar waarom de goedkeuring van de ordonnantie dermate dringend is dat het onontbeerlijk is een beroep te doen op artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

Wallonië anderzijds voor wat betreft het bestaan van een Raad voor wetenschapsbeleid."

*

* *

Met toepassing van het bepaalde in artikel 84, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State heeft de afdeling wetgeving zich beperkt tot "het onderzoek van de rechtsgrond, van de bevoegdheid van de steller van de handeling, alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan".

Dit onderzoek geeft aanleiding tot de volgende opmerkingen.

VORMVEREISTEN

1.1. Uit de notificatie van de vergadering van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 18 juni 1998 blijkt dat het voorontwerp tegelijkertijd voor advies aan de "Sociaal Economische Raad van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest" (lees : de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest) en aan de Raad van State voor advies werd voorgelegd.

Uit artikel 6 van de ordonnantie van 8 september 1994 houdende oprichting van de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest blijkt dat de

.../...

Regering die raad om advies moet vragen over alle voorontwerpen van ordonnantie met betrekking tot aangelegenheden "die onder de bevoegdheden van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest vallen en een weerslag hebben op het economisch en sociaal leven" (1).

Het voorliggend ontwerp, dat een aangelegenheid regelt die tot de bevoegdheid van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest behoort (2), heeft onmiskenbaar een weerslag op het economisch en sociaal leven.

1.2. In zijn advies van 8 juni 1998 stelt de Inspecteur van Financiën dat het ontwerp aanleiding geeft tot bijkomende uitgaven die in de nota aan de leden van de Regering geschat worden op 1 miljoen frank per jaar. De gemachtigde ambtenaar heeft bevestigd dat het akkoord van de Minister van Begroting werd gevraagd, doch tot op heden nog niet werd verleend.

2. Daar op het ogenblik van de adviesaanvraag nog niet blijkt voldaan te zijn aan de sub 1.1. en 1.2. vermelde vormvereisten, ziet de Raad van State, afdeling wetgeving, zich ertoe genoopt te besluiten dat het ontwerp nog niet in

(1) De parlementaire voorbereiding van de ordonnantie van 8 september 1994 bevestigt dat de Regering verplicht is in die gevallen de Raad te raadplegen : zie inzonderheid Gedr. St., B.H.R., 1993-94, nr. A-191/2, p. 4.

(2) Zie artikel 4, eerste lid, van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen juncto artikel 6bis van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

zoverre gereed is dat het door haar kan worden onderzocht. Voorontwerpen van wet, decreet of ordonnantie en ontwerpen van reglementaire besluiten kunnen immers slechts met toepassing van artikel 3, § 1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State aan de afdeling wetgeving worden voorgelegd, nadat ze alle achtereenvolgende stadia van de administratieve voorbereiding ervan hebben doorgemaakt - nadat met andere woorden omtrent de ontwerp-teksten de voorgeschreven raadplegingen werden gehouden, de vereiste adviezen werden ingewonnen en de eventueel opgelegde akkoorden werden verkregen, nadat de stellers van de ontwerpen de gelegenheid hebben gehad, aan de hand van die consultaties, adviezen, enz. ..., eventueel hun teksten aan te passen, en nadat de bevoegde overheid zich over de definitieve ontwerp-teksten heeft uitgesproken.

Bijgevolg is de adviesaanvraag niet ontvankelijk.

Conformément à l'article 84, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, la demande d'avis doit indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

En l'occurrence (1), l'urgence n'est pas motivée dans la demande même, mais par référence à une décision gouvernementale du 18 juin 1998. Cette dernière s'énonce comme suit :

- "- les demandes pressantes exprimées tant par le monde scientifique que par le Conseil Economique et Social de la Région de Bruxelles-Capitale au nom des interlocuteurs sociaux (document du 10 juin 1998 - point 4);
- les demandes de voir créer, dans les meilleurs délais, un Conseil de la politique scientifique de la Région de Bruxelles-Capitale sont en particulier justifiées par l'observation que ce Conseil aura, entre autres, pour tâche de conseiller le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale dans la formulation de la seconde ordonnance prévue en la matière par la Déclaration gouvernementale, à savoir, l'ordonnance portant création d'un système intégré d'aide à la recherche et aux transferts de technologie;

(1) A cet égard, le Conseil d'Etat signale qu'en l'espèce, la motivation n'est pas pertinente, dès lors qu'elle ne démontre pas pour quel motif l'adoption de l'ordonnance est à ce point urgente qu'il faille impérativement faire application de l'article 84, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat.

- la demande de l'urgence est également justifiée par la constatation des conséquences graves issues de la différence de situation entre Bruxelles d'une part, la Flandre et la Wallonie d'autre part, en ce qui concerne l'existence de Conseils de la Politique scientifique."

*

* *

En application de l'article 84, alinéa 2, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, la section de législation s'est limitée à "l'examen du fondement juridique, de la compétence de l'auteur de l'acte ainsi que de l'accomplissement des formalités prescrites".

Cet examen requiert de formuler les observations ci-après.

FORMALITES

1.1. Il ressort de la notification de la réunion du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 18 juin 1998 que l'avant-projet a été soumis simultanément pour avis au Conseil économique et social de la Région de Bruxelles-Capitale et au Conseil d'Etat.

Il résulte de l'article 6 de l'ordonnance du 8 septembre 1994 portant création du Conseil économique et social de la Région de Bruxelles-Capitale que le Gouvernement doit recueillir l'avis de ce conseil sur tous les avant-projets d'ordonnance relatifs à des matières "relevant

.../...

de la compétence de la Région de Bruxelles-Capitale et ayant une incidence sur sa vie économique et sociale" (1).

Le présent projet d'ordonnance, qui règle une matière relevant de la compétence de la Région de Bruxelles-Capitale (2), a incontestablement une incidence sur la vie économique et sociale.

1.2. Dans son avis du 8 juin 1998, l'Inspecteur des Finances considère que le projet entraîne des dépenses supplémentaires qui, dans la note aux membres du Gouvernement, sont estimées à un million de francs par an. Le fonctionnaire délégué a confirmé que l'accord du Ministre du Budget a été sollicité, mais n'a pas encore été donné à ce jour.

2. Dès lors qu'à l'époque de la demande d'avis, il appert que les formalités mentionnées sous 1.1. et 1.2. n'étaient toujours pas accomplies, le Conseil d'Etat, section de législation, se voit contraint de constater que le projet n'est pas encore en état d'être examiné par lui. Les avant-projets de loi, de décret ou d'ordonnance et les projets d'arrêtés réglementaires ne peuvent en effet être

(1) Les travaux préparatoires de l'ordonnance du 8 septembre 1994 confirment qu'en pareil cas, le Gouvernement a l'obligation de consulter le Conseil : voir, notamment, Doc., C.R.B., 1993-94, n° A-191/2, p. 4.

(2) Voir l'article 4, alinéa 1er, de la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux Institutions bruxelloises en combinaison avec l'article 6bis de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles.

soumis à la section de législation en application de l'article 3, § 1er, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, qu'après avoir traversé tous les stades successifs de la préparation administrative, en d'autres termes après que les textes en projet ont fait l'objet des consultations prescrites, que les avis requis ont été recueillis et que les accords éventuellement imposés ont été obtenus, après que les auteurs des projets ont eu l'occasion d'adapter éventuellement leurs textes à la lumière de ces consultations, avis, etc. ..., et après que l'autorité compétente s'est prononcée sur les projets de textes définitifs.

Par conséquent, la demande d'avis n'est pas recevable.

.../...

De kamer was samengesteld uit

La chambre était composée de

de Heren J. DE BRABANDERE,
Messieurs

kamervoorzitter,
président de chambre,

M. VAN DAMME,
D. ALBRECHT,

staatsraden,
conseillers d'Etat,

Mevrouw A. BECKERS,
Madame

griffier,
greffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. D. ALBRECHT.

Het verslag werd uitgebracht door de H. G. VAN HAEGENDOREN, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door Mevr. M.-C. CEULE, eerste referendaris.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. D. ALBRECHT.

Le rapport a été présenté par M. G. VAN HAEGENDOREN, auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par Mme M.-C. CEULE, premier référendaire.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,

DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

A. BECKERS

J. DE BRABANDERE